

University Law School. – Access mode: <http://www.bu.edu/law/central/jd/organizations/journals/bulr/documents/CARUSO.pdf>. – 22.10.2012.

2. Curtin D. Accumulated executive power in Europe: the « most dangerous» branch of government in the European Union / Deirdre Curtin – Amsterdam: KNAW Press, 2009 – 30 p.

3. Fabbrini S. Beyond the Parliamentarization of the European Union: the Institutional Consequences of the Lisbon Treaty / Sergio Fabbrini. – [Electronic resource]: Eucenter ucberkeley. Access mode: <http://eucenter.berkeley.edu/files/2.lecture.Fabbrini.Berkeley.February2012.doc>. – 22.10.2012.

4. Давид Р, Жоффре-Спинози К. Основные правовые системы современности: Пер. с фр. В. А. Туманова. – М.: Междунар. отношения, 1999. – 400 с.

5. Проблемы общей теории права и государства: Учебник для вузов / Под общ. ред. академика РАН, д. ю. и., проф. В. С. Нерсисянца. – М.: Норма, 2004. – 832 с.

6. Стрельцов В. Ю. Інституційний баланс як гарантія демократичного врядування в ЄС // Теорія та практика державного управління. Збірник наукових праць. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – Вип.1 (24). – С.440-445.

Колосов И. В.

помощник судьи

Никопольского горрайонного суда Днепропетровской области

СУДЕБНАЯ ПРАКТИКА ЕВРОПЕЙСКОГО СУДА В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ТРУДОВЫХ ПРАВ И ЗАКОННЫХ ИНТЕРЕСОВ РАБОТНИКОВ КАК ИСТОЧНИК ПРАВА ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА: ВОПРОСЫ ПРИМЕНЕНИЯ В УКРАИНЕ

Защита права на труд посредством легальных процессуальных процедур признана на международном уровне: так, Европейский суд по правам человека (г. Страсбург), рассматривает и дает соответствующую оценку нарушениям трудовых прав человека, свидетельством чему являются дела «Золотухин против Украины» (Zolotyhin v. Ukraine, заявление № 11421/03), «Сарафанов и другие против Украины» (Sarafanov and others v. Ukraine, заявление № 32166/04), «Шукин против Украины» (Shukin vis Ukraine, заявление № 16329/03) и другие [2].

Следует отметить, что в странах Европейского Союза источниками судебной практики Европейского суда являются акты, принятые Советом Европы и Европейским Союзом. Совет Европы

принял более 160 конвенций, хартий, соглашений и протоколов к ним, в частности, – Европейскую социальную хартию (1961 г.), Пересмотренную Европейскую социальную хартию (1996 г.), Хартию основных прав работников, провозглашающую социальные и экономические права (1989 г.). Пересмотренная Европейская социальная хартия предусматривает 31 право в отрасли занятости, труда, медицинского обслуживания, здравоохранения, социального обеспечения, что свидетельствует о широких межотраслевых и междисциплинарных связях международного, трудового, медицинского права, права социального обеспечения и т. п.

Актуальность рассматриваемой темы состоит в необходимости научного осознания возможности применения практической доктрины Европейского суда при рассмотрении трудовых споров судами Украины.

Отдельные аспекты данной тематики рассматривались в работах Палиук В. П., Жуковской О., Шевчук С., Опришко Л., Маковей Н., Рабинович П. М., Раданович Н. М., Голяк Л. В., Мацко А. С., Тюриной О. В. и других.

На сегодня для Украины стоит достаточно актуальным вопрос о том, насколько возможно и допустимо применять практику Европейского суда при рассмотрении трудовых споров в нашем государстве?

По этому поводу В. П. Палиук [6], опираясь на мнение О. Жуковской, С. Шевчук, Л. Опришко, Н. Маковей [1; 4; 5; 10; 11] указывает, что решения Европейского суда по правам человека устраняют пробелы украинского законодательства.

Отсюда В. П. Палиук делает вывод о том, что судьи Украины, соблюдая определенные условия, обязаны применять положения Конвенции о защите прав человека и основных свобод и решения Европейского суда по правам человека (принятые на основании Конвенции – авт.).

Такой подход (имплементация практики Европейского суда по правам человека), по мнению Рабинович П. М. и Раданович Н. М. [8], обеспечит на профессиональном уровне защиту прав и основных свобод в Украине. К тому же, это свидетельствует о верности нашего государства своим международно-правовым обязательствам, которые провозглашаются обязательными к исполнению наравне с национальным законодательством и об уважении к нормам международного права [7].

Как было указано нами ранее [3], «як обстоювалося у попередніх роботах [1, 17-20; 2, 155-157; 3, 96-97] на даний час в Україні необхідно створювати систему трудових судів та прийняти Трудовий процесуальний кодекс України».

На сегодняшний день трудовые споры в Украине рассматриваются по правилам гражданского процесса.

Частью 1 ст. 2 Гражданского процессуального кодекса Украины установлено, что гражданское судопроизводство осуществляется в соответствии с Конституцией Украины (254к/96-ВР), этим Кодексом и Законом Украины «О международном частном праве» (2709-15) [9].

Однако при этом совершенно не рассматривается в качестве источника судопроизводства практика Европейского суда, что не соответствует требованиям дня и степени разработанности тематики в научной доктрине.

Таким образом, с целью эффективного применения норм международного права и права Европейского Союза, представляется справедливым при разработке Трудового процессуального кодекса Украины в качестве источника судопроизводства определить практику Европейского суда по правам человека (если данная практика основана на ратифицированных Верховной Радой Украины международно-правовых договорах Украины), что будет соответствовать вектору европейской интеграции Украины и утверждать на практике принцип верховенства норм международного права.

Литература:

1. Жуковська О. Право на свободу слова та інформації в українському законодавстві та судовій практиці (деякі аспекти проблеми) // В кн. Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український аспект / За ред. О. Л. Жуковської. – К.: ЗАТ «ВІПОЛ». – 2004. – с. 513-536.
2. Колосов И. В. ТКРФ и КЗоТ Украины: сравнительно – процессуальный аспект // Материалы Международного молодежного научного форума «ЛОМОНОСОВ-2012» / Отв. ред. А. И. Андреев, А. В. Андриянов, Е. А. Антипов, К. К. Андреев, М. В. Чистякова. [Электронный ресурс] – М.: МАКС Пресс, 2012. – 1 электрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Систем. требования: ПК с процессором 486+; Windows 95; дисковод DVD-ROM; Adobe Acrobat Reader.
3. Колосов І. В. До питання про основні положення трудового процесу // Право як ефективний суспільний регулятор: матеріали Міжнародної науково – практичної конференції, м. Львів, 6-7 квітня 2012 р. – у 3 – х

частинах. – Л.: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2012. – Ч.ІІІ. – с. 24-27.

4. Маковой М. Стаття 10 Європейської конвенції з прав людини // В кн. Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український аспект / За ред. О. Л. Жуковської. – К.: ЗАТ «ВІПОЛ», – 2004. – с. 475-512.

5. Опришко Л. Критерії терміна «встановлено законом» в практиці Європейського Суду // Свобода слова та вільні вибори. Законодавчий бюлетень IREX U – Media. – 2005. – Вересень. – с. 19-21.

6. Паліюк В. П. Чи можуть судді України у своїх рішеннях посилалися на рішення Європейського суду з прав людини (Цивільно – правовий аспект) // Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. – К.: Український центр правничих фондаций. – 2005. – № 3 (27). – с. 229.

7. Порівняльне правознавство: Курс лекцій / Л. В. Голяк, А. С. Мацко, О. В. Тюріна. – К.: МАУП. – 2004. – с. 18-64.

8. Рабінович П., Раданович М. Загальнотеоретичні питання національної імплементації міжнародних договорів з прав людини // Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. – К.: Український центр правничих фондаций. – 2003. – № 3 (19). – с. 223.

10. Цивільний процесуальний кодекс України, Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, – № 40-41, – 42, – с. 492.

11. Шевчук С. Свобода вираження. – К.: IREX U – Media. – 2005. – с. 20-62.

12. Шевчук С. В. Нормативність актів судової влади: від право положення до правової позиції // Вісник Верховного Суду України. – 2008. – № 9 (97). – с. 23-28.

Чічкань Г. О.

студент, Київський національний університет імені Т. Г. Шевченка

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Адаптація законодавства України до законодавства ЄС є одним з пріоритетних напрямків сучасної державної політики нашої держави (відповідно до Закону України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу»).

Необхідно розуміти, що адаптація законодавства України до європейських норм не являє собою процес заміщення існуючих норм на європейські, а є приведенням нормативно-правових актів України у відповідність до європейських.